

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 66 PŽ-1785/2020-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivice Omazića, predsjednika vijeća, Tatjane Kujundžić Novak, suca izvjestitelja i Ivane Mlinarić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza ŠTEDIONICE MEDITERAN, d.o.o. u stečaju Split, Gundulićeva 22, OIB 87337402748, kojeg zastupa punomoćnik Ivo Staničić, odvjetnik u Splitu, protiv 1. tuženika JERKA ROŠINA iz Splita, Marina Držića 12, OIB 54333275193, kojeg zastupa punomoćnik Marin Mrklič, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Mrklič & Partneri j.t.d. u Splitu i 2. tuženika DRAGANA STUPALA iz Splita, Ivana Gundulića 32, OIB 39213379464, kojeg zastupa punomoćnik Ivica Parlov, odvjetnik u Splitu, radi isplate, odlučujući o žalbama tužitelja i drugotuženika protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-8/2019-16 od 10. prosinca 2019., u sjednici vijeća održanoj 29. travnja 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj P-8/2019-16 od 10. prosinca 2019. u točki II. izreke, u točki III. izreke u dijelu u kojem je odbijen tužiteljev zahtjev za trošak u iznosu od 57.393,20 kn i u točki IV. izreke u dijelu u kojem je naloženo tužitelju da u roku od 15 dana naknadi prvotuženiku Jerku Rošinu troškove parničnog postupka u iznosu od 96.612,50 kn.

II. Odbija se kao neosnovana žalba drugotuženika Dragana Stupala i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj P-8/2019-16 od 10. prosinca 2019. u točki I. izreke i u točki III. izreke u dijelu u kojem je naloženo drugotuženiku da u roku od 15 dana naknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 142.039,70 kn.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-8/2019-16 od 10. prosinca 2019., u točki I. izreke naloženo je drugotuženiku Draganu Stupalu da u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe isplati tužitelju iznos od 1.186.882,80 kn, te kamate koje po stopi od 6% godišnje teku na iznos od: 2.522.845,00 kn od 5. siječnja 2001. do 14. siječnja 2001., na iznos od 969.071,08 kn od 15. siječnja 2001. do 28. veljače 2001., na iznos od 625.964,14 kn od 1. ožujka 2001. do 30. rujna 2001., na iznos od 1.204.379,14 kn od 1. listopada 2001. do 21. prosinca 2001. i na iznos od 1.186.882,80 kn od 22. studenog 2001. pa do isplate. U točki II. izreke odbijen je tužbeni zahtjev kojim se nalaže prvotuženiku Jerku Rošinu, da

isplati tužitelju, u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe iznos od 401.503,65 kn, uz zakonske zatezne kamate koje na taj iznos teku od 30. lipnja 1999. pa do isplate. U točki III. izreke naloženo je drugotuženiku Draganu Stupalu da u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 142.039,70 kn, dok je zahtjev tužitelja za naknadu više zatraženih troškova parničnog postupka u iznosu od 57.393,20 kn odbijen kao neosnovan. U točki IV. izreke naloženo je tužitelju da u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe naknadi prvotuženiku Jerku Rošinu troškove parničnog postupka u iznosu od 96.612,50 kn, dok je zahtjev prvotuženika Jerka Rošina za naknadu više zatraženih troškova parničnog postupka u iznosu od 15.137,50 kn, odbijen kao neosnovan.

Iz podataka u spisu proizlazi kako je ovaj postupak započeo 3. veljače 2003. tužbom Štedionice Mediteran d.o.o. u stečaju, Split, protiv tuženika Jerka Rošina, Branka Poljanića, Stipe Čulapa i Dragana Stupala i da je 19. travnja 2005. utvrđeno povlačenje tužbe u odnosu na tuženike Branka Poljanića i Stipu Čulapa te je donesena je presuda poslovni broj P-140/2003 u odnosu na prvotuženika Jerka Rošina i drugotuženika Dragana Stupala, koja je povodom žalbi prvotuženika Jerka Rošina i drugotuženika Dragana Stupala, rješenjem ovog suda poslovni broj Pž-4458/2005 od 25. listopada 2005. ukinuta i predmet je vraćen na ponovno suđenje. U ponovnom postupku pod poslovnim brojem P-2020/2005 donesena je presuda kojom je prihvaćen tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika Dragana Stupala, dok je u odnosu na prvotuženika Jerka Rošina tužbeni zahtjev odbijen. Povodom žalbi tužitelja i drugotuženika Dragana Stupala, rješenjem ovog suda poslovni broj Pž-5501/2010 od 24. kolovoza 2012. ukinuta je presuda prvostupanjskog suda poslovni broj P-2020/2005 od 20. svibnja 2010., te je predmet vraćen na ponovno suđenje s obzirom na to da je presuda donesena u odnosu na nepostojeću pravnu osobu, jer je Štedionica Mediteran d.o.o. u stečaju Split, prije donošenja presude brisana iz sudskog registra. Nakon toga je prvostupanjski sud rješenjem poslovni broj P-1303/2012 od 5. studenog 2012. utvrdio prekid postupka, zbog brisanja tužitelja iz sudskog registra. Podneskom od 25. rujna 2018. tužitelj je kao pravnog slijednika Štedionice Mediteran d.o.o. u stečaju Split označio Stečajnu masu iza Štedionice Mediteran d.o.o. u stečaju, predlažući pritom da se ovaj postupak nastavi u odnosu na tu stečajnu masu kao pravnog slijednika tužitelja. Postupak je nastavljen i donesena je pobijana odluka.

Iz obrazloženja proizlazi kako tužitelj od 1. tuženika Jerka Rošina potražuje iznos od 401.503,65 kn po Ugovoru o kreditu br. 128/98 i djelomično 141/98, a temeljem Ugovora o preuzimanju duga zaključenog između Štedionice Mediteran d.o.o., tvrtke Dimont d.o.o. i Jerka Rošina, kojim ugovorom je Jerko Rošin preuzeo dug od tvrtke Dimont d.o.o. U odnosu na potraživanje prema drugotuženiku u iznosu od 1.186.882,80 kn navodi kako je 20. prosinca 2000. tužitelj s Jerkom Rošinom, Brankom Poljanićem i Stipom Čulapom, u svojstvu dužnika, te sa tuženikom Draganom Stupalom, a u svojstvu preuzimatelja duga, sklopio Ugovor o preuzimanju duga kojim se Ugovorom 2. tuženik Dragan Stupalo obvezao preuzeti dugovanje tuženika Jerka Rošina, Branka Poljanića i Stipe Čulapa prema tužitelju na temelju Ugovora o kreditima broj 1938, 1939 i 1937, kao i Ugovora o kreditima pod brojem: b.b./2000. Tužitelj ističe da se sukladno tom Ugovoru o preuzimanju duga od 20. prosinca 2000., drugotuženik Dragan Stupalo obvezao isplatiti tužitelju ukupan iznos od 800.000,00 DEM i to na način da će mu isplatiti iznos od 650.000,00 DEM u roku od 15 dana od dana potpisivanja tog Ugovora, a ostatak u iznosu od 150.000,00 DEM, najkasnije do 1. listopada 2001. Preuzimatelj Dragan Stupalo se obvezao u slučaju nepoštivanja rokova za isplatu kako

su naprijed navedeni platiti tužitelju kamatu u iznosu od 6% godišnje koja se kamata imala obračunavati na neisplaćeni dio duga u roku.

Nakon provedenog dokaznog postupka uvidom u isprave u spisu, nalaze sudskih vještaka Ankice Pejković i Ante Blaževića, kao i iskaze svjedoka Frane Donadinia i Ivane Kuret (rođene Donadini), sud je tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženika ocijenio neosnovanim i isti odbio, dok je tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika na temelju odredbe čl. 446. i čl. 448. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01; dalje: ZOO) u vezi s odredbama članka 1065. ZOO-a, prihvatio u iznosu od 1.186.882,80 kn, kao i za kamate kamata po stopi 6% godišnje čiji tijek je na pojedinačne iznose utvrđen u postupku vještačenja od strane Ankice Pejković. Odluka o trošku postupka donesena je na temelju odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) uz primjenu Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 91/04, 37/05, 59/07, 148/09, 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: OT).

Protiv točke II. izreke, dijela točke III. i dijela točke IV. izreke žalbu je podnio tužitelj iz svih žalbenih razloga. U bitnome navodi kako je činjenično stanje u odnosu na prvotuženika ostalo nepotpuno utvrđeno s obzirom na to da je sud odbio njegov dokazni prijedlog za saslušanje vještaka Ante Blaževića. U odnosu na točku III. izreke (odbijajući dio troška u iznosu od 57.393,20 kn), navodi kako je sud paušalno odbio zahtjev za naknadu troška za pristup na ročišta 16. veljače 2006., 4. travnja 2006., 30. svibnja 2006., 11. prosinca 2008., 22. prosinca 2008., 18. ožujka 2010., 6. svibnja 2010., 3. travnja 2019. i 18. listopada 2019. smatrajući da se nije radilo o ročištima iz Tbr 9. 1. u vezi s Tbr. 7. Tarife. Pobija i odluku o trošku sadržanu u dijelu točke IV. izreke u kojem mu je naloženo prvotuženiku Jerku Rošinu naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 96.612,50 kn. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu odluku u skladu sa žalbenim navodima, podredno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Protiv točke I. i dijela točke III. izreke žalbu je podnio drugotuženik iz svih žalbenih razloga. U bitnome navodi kako je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer presuda nema razloga o odlučnim činjenicama i da postoji proturječnost između izreke i obrazloženja. Navodi da se prekidom postupka sve parnične radnje poduzete od 21. travnja 2008. ukidaju kao i provedeni dokazi, a što prvostupanjski sud nije učinio nego je nastavio postupak kao da se ništa nije ni dogodilo, te navodi kako ni punomoćnik tužitelja nije dostavio novu punomoć za zastupanje. Tvrdi da sud uopće nije obrazložio razloge kojima 2. tuženik dokazuje kako je štedišama tužitelja isplatio iznos od 75.000,00 EUR. Nadalje navodi kako je ugovor o preuzimanju duga ništetan, jer je u vrijeme sklapanja Ugovora 20. prosinca 2000. bio na snazi Zakon o deviznom poslovanju i kreditnim odnosima s inozemstvom („Narodne novine“ broj 53/91) u kojem u čl. 15. i čl. 76. proizlazi da je pozajmljivanje deviza u tuzemstvu bilo dopušteno od 1. siječnja 1990 do 1. listopada 1992., a zabranjeno od 2. listopada 1992., pa nadalje. S obzirom na to da su svi osnovni ugovori o kreditu pa i Ugovor o preuzimanju duga sklopljeni 2001. kada je izvršena isplata korisnicima kredita u devizama svi ti ugovori su pravno nevaljali i ništetni, a sud je po službenoj dužnosti dužan paziti na ništetnost. Smatra da se povrat novca ima izvršiti isključivo u DE, a nikako u kunskoj protuvrijednosti EUR. Ističe i prigovor zastare jer je zastarni rok počeo teći prvog dana nakon predaje i primitka novca na temelju odredbe čl. 361.

st. 1. ZOO-a. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu u točki I. izreke na način da se umanju iznos duga za 547.000,00 kn (75.000,00 EUR), te u točki III. izreke na način da mu se dosudi trošak parničnog postupka kao i trošak sastava žalbe u iznosu od 11.000,00 kn uvećano za PDV, podredno ukine presudu u pobijanom dijelu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Žalbe nisu osnovane.

Ispitavši pobijanu presudu temeljem odredbi čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je pobijana presuda pravilna i zakonita.

O odbijenom dijelu tužbenog zahtjeva u odnosu na prvotuženika Jerka Rošina.

Suprotno navodima žalitelja nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju tužitelj upire tvrdnjom da je sud odbio njegov dokazni prijedlog za saslušanjem vještaka Ante Blaževića, s obzirom na to da je iz razloga presude jasno zašto nije bilo potrebno njegovo saslušanje.

Iz isprava u spisu proizlazi:

- da je 17. svibnja 1999. između Štedionice Mediteran d.o.o., Inter Koteks corporation i tvrtke Dimont d.o.o., sklopljen Sporazum o razgraničenju tražbina kojim sporazumom je Štedionica Mediteran d.o.o. ustupila tvrtki Inter Koteks corporation dug tvrtke Dimont d.o.o. u iznosu od 401.503,65 kn s osnove Ugovora o kreditu br. 128. i 141. (str. 118. i 119. spisa)

- da je 17. svibnja 1999. sklopljen Ugovor o preuzimanju duga između Štedionice Mediteran d.o.o., tvrtke Dimont d.o.o. i Jerka Rošina, a kojim ugovorom je Jerko Rošin preuzeo dug od tvrtke Dimont d.o.o. u iznosu od 401.503,65 kn po ugovoru o kreditu br 128/98 i djelomično 141/98,

- da je 17. svibnja 1999. sklopljen Sporazum o razgraničenju tražbina između Štedionice Mediteran d.o.o., ŠKZ Lipa i Jerka Rošina, kojim sporazumom je ŠKZ Lipa ustupila Štedionici Mediteran tražbinu prema Jerku Rošinu u iznosu od 401.503,65 kn jer se Štedionica Mediteran d.o.o., obvezala podmiriti dug ŠKZ Lipa prema Doimo enterprises inc, Panama u iznosu od 401.503,65 kn. (str. 120. i 121. spisa)

- da su 1. siječnja 2000. tužitelj i prvotuženik Jerko Rošin zaključili Ugovor o kreditu broj b.b./2000 kojim Ugovorom je tužitelj odobrio prvotuženiku Jerku Rošinu kredit u iznosu od 320.657,08 kn, otvaranjem kojeg kredita je zatvorena obveza prvotuženika Jerka Rošina s osnove duga po Ugovoru-sporazumu o razgraničenju tražbina te su iskorištena sredstva u iznosu od 156.873,11 kn, temeljem izjave o prijeboju štediša,

- da je 20. prosinca 2000. tužitelj s Jerkom Rošinom, Brankom Poljanićem i Stipom Čulapom, u svojstvu dužnika, te s tuženikom Draganom Stupalom, a u svojstvu preuzimatelja duga, sklopio Ugovor o preuzimanju duga kojim se Ugovorom drugotuženik Dragan Stupalo obvezao preuzeti dugovanje tuženika Jerka Rošina, Branka Poljanića i Stipe Čulapa prema tužitelju i to temeljem Ugovora o kreditu broj 1938, 1939 i 1937, kao i Ugovora o kreditima pod brojem: b.b./2000.

Koja je prava volja stranaka bila prilikom zaključenja tri ugovorna odnosa 17. svibnja 1999., sud je proveo dokaze saslušanjem svjedoka Frane Donadinia bivšeg predsjednika uprave tužitelja i prokuristice Ivane Kuret (rođene Donadini). koja je potpisala naprijed navedene sporazume od 17. svibnja 1999., s obzirom na to da s iz sporazuma od 17. svibnja 1999., moglo zaključiti i da je dug tvrtke Dimont d.o.o. dva puta prenesen, odnosno radi li se o dvostrukoj obvezi prvotuženika kako je to tvrdila vještakinja Ankica Pejković koja je svom nalazu i mišljenju od 12. svibnja 2004., navela da je prvotuženik imao dug prema tužitelju temeljem Ugovora o kreditu broj: 1938 od 19. listopada 1998. u iznosu od 621.177,45 kn, zatim temeljem Ugovora o kreditu broj b.b./2000 od 1. siječnja 2000. u iznosu od 320.657,08 kn, koji dug je preuzeo drugotuženik, ali da je ostao dug temeljem Ugovora o preuzimanju duga od 17. svibnja 1999., u iznosu od 401.503,65 kn

Nadalje, na okolnost je li i na koji način zatvorena obveza tužitelja prema društvu Inter Koteks Corporation, Vaduz, je li i na koji način riješeno dugovanje tvrtke Dimont d.o.o. prema tužitelju, postoji li obveza prvotuženika Jerka Rošina prema tužitelju, kao i da se utvrdi je li tvrtka Dimont d.o.o. zatvorila obveze prema Inter Koteks Corporation, Vaduz, provedeno je vještačenje po stalnom sudskom vještaku za računovodstvo i financije Anti Blaževiću iz Splita.

Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je dug prvotuženika prema tužitelju preuzeo Dragan Stupalo, što proizlazi iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka Ante Blaževića, koji je u svom vještvu zaključio da su sklapanjem Ugovora o preuzimanju duga 20. prosinca 2000. prestale i obveze prvotuženika Jerka Rošina prema tužitelju, a da je Ugovor o preuzimanju duga prvotuženika od tvrtke Dimont d.o.o. bespredmetan.

Naime, tužitelj Štedionica Mediteran je Sporazumom o razgraničenju tražbine od 17. svibnja 1999. svoje potraživanje prema tvrtki Dimont d.o.o. ustupila društvu Inter Koteks Corporation, Vaduz. Štedionica Mediteran zatvorila je obvezu prema društvu Inter Koteks Corporation, Vaduz (temeljem izdate protugarancije) s potraživanjem od navedene tvrtke, jer je ista preuzela dug tvrtke Dimont d.o.o., koji je dug tvrtka Dimont d.o.o. imala prema tužitelju. Dakle, tvrtka Dimont d.o.o. podmirila je 17. svibnja 1999. dugovanje prema tužitelju na način da je njen dug u iznosu od 401.503,65 kn preuzela tvrtka Inter Koteks Corporation, Vaduz, pa stoga prvotuženik nije ni mogao preuzeti taj dug tvrtke Dimont d.o.o. prema tužitelju. Takav zaključak vještaka potvrdili su i saslušani svjedoci Ivana Kuret i Frane Donadini. Ivana Kuret je iskazala da drugotuženik Jerko Rošin nema dugovanja prema tužitelju s osnove Ugovora o preuzimanju duga, već da postoji samo jedan dug koji je preuzet od Štedno kreditne zadruge Lipa, koji dug je preuzeo drugotuženik, dok je svjedok Frane Donadini iskazao da je taj Ugovor o preuzimanju duga nastao na inzistiranje knjigovođe, a pažljivim čitanjem Sporazuma o razgraničenju tražbina između tužitelja Inter Koteks Corporation, Vaduz i Dimont d.o.o. može se zaključiti da se drugotuženik Jerko Rošin jedanput zadužuje i da se obveze Dimont d.o.o. zatvaraju.

Slijedom navedenog, proizlazi kako prvotuženik Jerko Rošin nema dugovanja prema tužitelju, stoga je prvostupanjski sud pravilno u odnosu na njega odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosu od 401.503,65 kn.

U odnosu na drugotuženika Dragana Stupala.

Neosnovani su žalbeni navodi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju drugotuženik upire tvrdnjom kako presuda nema razloga o odlučnim činjenicama i da postoji proturječnost između izreke i obrazloženja. Prvostupanjska presuda sadrži valjane i jasne razloge o odlučnim činjenicama za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva u odnosu na drugotuženika. Razlozi iz obrazloženja pobijane presude u suglasnosti su s ispravama u spisu i sadržajem zapisnika o provedenim dokazima, kao i rezultatima provedenog postupka.

Nije počinjena ni bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju žalitelj upire tvrdnjom da je prekidom postupka prvostupanjski sud sve radnje poduzete od 21. travnja 2008. trebao ukinuti kao i provedene dokaze. Naime, u nastavku postupka na ročištu 18. listopada 2019., stranke su se suglasile, dakle i drugotuženik koji je osobno nazočio ročištu da se prihvaćaju rezultati prijašnjeg raspravljanja u cijelosti, kao i iskazi saslušanih stranaka i vještaka koji su pročitani na ročištu, dakle, uz suglasnost stranaka pročitani su svi izvedeni dokazi i nije bilo prijedloga za izvođenjem novih dokaza, pa su u vezi s tim neosnovani žalbeni navodi. Isto tako neosnovan je žalbeni navod kako punomoćnik tužitelja nije imao punomoć za zastupanje, jer je spisu priložena punomoć odvjetnika Ive Stančića koju je za stečajnu masu iza Štedionice Mediteran d.o.o., u stečaju Split, Gundulićeva 22., potpisao stečajni upravitelj Dean Prelević (str. 318. spisa).

Nadalje, između tužitelja i drugotuženika nije sporno da su 20. prosinca 2000. tužitelj sa Jerkom Rošinom, Brankom Poljanićem i Stipom Čulapom, u svojstvu dužnika, te sa tuženikom Draganom Stupalom, a u svojstvu preuzimatelja duga, sklopio Ugovor o preuzimanju duga kojim se Ugovorom drugotuženik Dragan Stupalo obvezao preuzeti dugovanje tuženika Jerka Rošina, Branka Poljanića i Stipe Čulapa prema tužitelju i to temeljem Ugovora o kreditu broj 1938, 1939 i 1937, kao i Ugovora o kreditima pod brojem: b.b./2000. Isto tako nije sporno da se sukladno tom Ugovoru o preuzimanju duga od 20. prosinca 2000., drugotuženik Dragan Stupalo obvezao isplatiti tužitelju ukupan iznos od 800.000,00 DEM i to na način da mu isplatiti iznos od 650.000,00 DEM u roku od 15 dana od dana potpisivanja Ugovora, a ostatak u iznosu od 150.000,00 DEM, najkasnije do 1. listopada 2001., kao i da drugotuženi u slučaju nepoštivanja rokova za isplatu kako su naprijed navedeni, obvezao platiti tužitelju kamatu u iznosu od 6% godišnje, koja se kamata imala obračunavati na neisplaćeni dio duga u roku.

Na temelju odredbi članka 446. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01; dalje: ZOO), dug se preuzima ugovorom između dužnika i preuzimatelja na koji je pristao vjerovnik, a na temelju odredbe članka 448. stavka 1. ZOO-a, preuzimanjem duga preuzimatelj stupa na mjesto prijašnjeg dužnika, a ovaj se oslobađa obveze.

Sporna je visina duga.

Na okolnost visine duga provedeno je vještačenje po vještaku financijske struke Ankici Pejšković koja je u svom pisanom nalazu i mišljenju od 12. svibnja 2004. utvrdila da drugotuženik Dragan Stupalo, a s osnove Ugovora o preuzimanju duga od 20. prosinca 2000., duguje tužitelju iznos od 1.186.882,80 kn uz ugovorenu godišnju kamatnu stopu od 6% koja teče na pojedinačne iznose kako je to navedeno u nalazu (str. 65.-68. spisa).

Drugotuženik se u podnesku od 26. listopada 2004. priznaje da je tužitelju dužan iznos od 160.000,00 DEM, dok je za ostatak obveza naveo da ih je podmirio na način da je preuzeo obvezu isplate štedišama tužitelja Gatin Vjeku, Radić Andriju, Gracin Rina, Gracin Antu, Rošin Stjepka i Jerka, Alfirević Duška i dr., Gantar Edia te Donadini Milevu.

Vještakinja se očitovala da su sporazumi koji se odnose na štedište Gatin Vjeku, Radić Andriju, Gracin Rina, Gracin Antu, Rošin Stjepka i Jerka, Alfirević Duška i dr., Gantar Edia ta Donadini Milevu, ušli u njen obračun duga drugotuženika za koje uplate je njegov dug i umanjen, a što da je razvidno na str. 4. njenog vještva od 12. svibnja 2004. (str. 68 spisa). Nadalje, navela je i da je drugotuženik preuzeo obvezu prema bivšem štediši tužitelja Josipu Dodigu, ali da tu obvezu tuženik Dragan Stupalo nije izvršio u naznačenom vremenu prema sporazumu (najkasnije do 28. veljače 2001, stoga je tužitelj prodajom poslovnog prostora tvrtki Ter Crotek d.o.o. Rijeka u cijelosti podmirio tražbinu Josipa Dodiga.

Osim naprijed navedenih isprava koje je dostavio uz podnesak od 26. listopada 2004., a za koje je vještak Ankica Pejković u svom očitovanju navela da nemaju utjecaja na rezultat njenog vještačenja, drugotuženik nije predložio izvođenje bilo kakvih drugih dokaza, a kojima bi isti dokazao svoje navode da je njegovo dugovanje prema tužitelju manje od onoga iznosa duga koji je utvrđen vještvom vještaka Ankice Pejković i potvrđen vještačenjem Ante Blaževića, stoga su i u tom dijelu neosnovani žalbeni navodi.

Stoga je pravilno prvostupanjski sud zaključio da drugotuženik Dragan Stupalo nije osporio osnovu tužbenog zahtjeva, odnosno nije osporio da je Ugovorom o preuzimanju duga od 20. prosinca 2000. preuzeo dugove koje su dotadašnji dužnici Jerko Rošin, Branko Poljanić i Stipe Čulap imali prema tužitelju po osnovu ugovora o kreditu čija visina dugovanj u iznosu od 1.186.882,80 kn kao i kamata na pojedinačne iznose je utvrđena vještvom vještaka Ankice Pejković, a koji nalaz i mišljenje drugo tuženik nije s uspjehom osporio, to je stoga u odnosu na drugotuženika sukladno navedenim odredbama čl. 446. i 448. ZOO-a u vezi s odredbama čl. 1065. ZOO-a, sud pravilno prihvatio tužbeni zahtjev.

Neosnovan je i žalbeni navod kako su svi Ugovori o kreditu kao i ugovor o preuzimanju duga kojim su preuzete obveze iz kredita ništetni, jer je u vrijeme sklapanja Ugovora 20. prosinca 2000. bio na snazi Zakon o deviznom poslovanju i kreditnim odnosima s inozemstvom („Narodne novine“ broj 53/91) u kojem iz čl. 15. i čl. 76. proizlazi da je pozajmljivanje deviza u tuzemstvu bilo dopušteno od 1. siječnja 1990 do 1. listopada 1992, a zabranjeno od 2. listopada 1992., pa nadalje.

Iz isprava u spisu proizlazi suprotno žalbenim navodima da obveze iz osnovnih Ugovora u kreditu koje je preuzeo drugotuženik nisu izražene u stranoj valuti već u kunama u protuvrijednosti DEM. Samo je ugovor o preuzimanju duga izražen u stranoj valuti DEM.

Odredbom čl. 395. st. 3. ZOO/91 propisano je da ako novčana obveza protivno zakonu glasi na plaćanje u zlatu ili stranoj valuti, njezino se ispunjenje može zahtijevati samo u valuti Republike Hrvatske prema prodajnom tečaju ovlaštene banke u mjestu ispunjenja obveze, koja vrijedi tog dana, isto je regulirano i čl. 22. st. 3. ZOO/05

Dakle, kada je novčana obveza izražena u stranoj valuti a devizni propisi ne dopuštaju izvršenje u stranoj valuti (kao što je u konkretnom slučaju riječ), tada dužnik neće plaćati u

onoj novčanoj jedinici (valuti) na koju obveza glasi, nego kunsku protuvrijednost broja novčane jedinice na koju glasi obveza, obračunata po tečaju iz čl. 395. st. 3. ZOO-a.

Dikcija ove odredbe ne tvrdi da bi ugovaranje novčane obveze u stranoj valuti bilo protivno Zakonu, nego ona uređuje posljedice kada bi to bio slučaj, odnosno kada bi ugovaranje bilo protivno Zakonu. Dakle, ako bi ugovaranje bilo protivno Zakonu ispunjenje bi se moglo zahtijevati samo u domaćoj valuti kunama, kako je to tužitelj naznačio u svom podnesku preračunavanjem novčanog iznosa iz valute EUR u valutu kuna po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na taj dan (str. 62.-63. spisa), a nakon što ga je sud pozvao da uredi tužbeni zahtjev u kunama (str. 54. spisa), čemu tijekom postupka nije prigovaran.

Važnost ove odredbe je u tome što ona isključuje ništetnost ugovora u kojem bi novčana obveza protivno prisilnoj odredbi drugog zakona, u konkretnom slučaju Zakon o deviznom poslovanju i kreditnim odnosima s inozemstvom, glasila na plaćanje u stranoj valuti.

U odnosu na materijalno pravni prigovor zastare koji žalitelj ističe prvi put u žalbi, ukazuje se da se u žalbi ne mogu iznositi nove činjenice niti predlagati novi dokazi, prema odredbi čl. 352. st. 1. ZPP-a.

U odnosu na trošak parničnog postupka ovaj sud ukazuje kako drugotuženik osim uopćenog navoda da presudu pobija u dijelu točke III. izreke nije niti obrazlagao zašto pobija trošak, slijedom čega je odluka o trošku ispitana po službenoj dužnosti u odnosu na pravilnu primjenu materijalnog prava, te je utvrđeno kako je sud pravilno temeljem odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a, uz primjenu uz primjenu Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 91/04, 37/05, 59/07, 148/09 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: OT) i Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12 i 157/13) dosudio tužitelju trošak.

Neosnovan je i tužiteljev žalbeni navod (točka III. izreke u kojem je odbijen njegov zahtjev za trošak)u kojem navodi kako je sud paušalno odbio zahtjev za naknadu troška za pristup na ročišta 16. veljače 2006., 4. travnja 2006., 30. svibnja 2006., 11. prosinca 2008., 22. prosinca 2008., 18. ožujka 2010., 6. svibnja 2010., 3. travnja 2019. i 18. listopada 2019. smatrajući da se nije radilo o ročištima iz Tbr 9.1. u vezi s Tbr. 7. Tarife. Suprotno žaliteljevom stavu prvostupanjski je sud je za pristup na sva navedena ročišta tužitelju dosudio puni iznos Tarife iz Tbr. 9. t. 1. prema odredbi Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika koja je vrijedila u trenutku poduzimanja svake pojedine radnje, a s obzirom na vrijednost predmeta spora u iznosu od 1.186.882,80 kn, 1187 bodova, a što pomnoženo s vrijednošću boda u iznosu od 10,00 kn iznosi 11.870,00 kn.

Vezano za odluku o trošku parničnog postupka sadržanu u dijelu točke IV. izreke u kojoj je tužitelju naloženo prvotuženiku Jerku Rošinu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 96.612,50 kn, ukazuje kako tužitelj osim uopćenog navoda da presudu pobija u dijelu točke IV. izreke nije niti obrazlagao zašto pobija trošak, slijedom čega je odluka o trošku ispitana po službenoj dužnosti u odnosu na pravilnu primjenu materijalnog prava, te je utvrđeno kako je sud pravilno temeljem odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a, uz primjenu uz primjenu odgovarajuće Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad i Zakona o sudskim pristojbama dosudio trošak prvotuženiku.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe iz čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo je potvrditi pobijanu presudu.

Zagreb, 29. travnja 2020.

Predsjednik vijeća
Ivica Omazić

Broj zapisa: **17895-b4d6f**

Kontrolni broj: **01a05-ce9ed-8b7fa**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVICA OMAZIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.